

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 630/2017-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. decembra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Danicou Holováčovou, Čajakova 5, Košice, vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 563/2016 zo 6. septembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2017 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 563/2016 zo 6. septembra 2017 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Košice-okolie (ďalej len „okresný súd“) bolo pod sp. zn. 11 C 18/2011 vedené konanie o vyslovenie neplatnosti zmlúv o prevode spoluvlastníckych podielov, v ktorom sťažovateľ vystupoval v pozícii žalovaného v 1. rade. Okresný súd rozsudkom z 20. júla 2012 žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol a rozhodol, že žalobca je povinný uhradiť žalovaným v 1. až 5. rade 100 % trov konania, ktoré budú vyčíslené v osobitnom uznesení po právoplatnosti tohto rozsudku. Rozsudok súdu prvej inštancie bol na základe žalobcom podaného odvolania potvrdený rozsudkom krajského súdu z 30. mája 2013. Sťažovateľ v sťažnosti poukázal na skutočnosť, že *„Krajský súd v Košiciach rozsudkom, sp. zn.: 5Co/302/2012 zo dňa 30.05.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.09.2013 a stal sa vykonateľným, potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie jednak vo výroku vo veci samej a jednak aj vo výroku o trovách konania, v zmysle ktorého bol žalobca zaviazaný na náhradu trov prvoinštančného konania žalovaným v 1. - 5. rade, t. i. aj sťažovateľovi, a to v rozsahu 100 %.“*

3. Proti predmetnému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým potvrdil uznesenie vo vzťahu žalobcu a žalovaných v 2. až 5. rade, avšak voči sťažovateľovi, t. j. žalovanému v 1. rade uznesenie zmenil tak, že náhradu trov konania sťažovateľovi nepriznal.

4. Sťažovateľ v tejto súvislosti zdôraznil, že *„krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia na str. 7 uviedol, že čiastočne bolo uznesenie zmenené vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade tak, že sa náhrada trov konania nepriznáva. Odvolací súd vychádzal z ustálenej judikatúry, keď urobil záver, že so zreteľom na náhradu trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade zohľadnil aj pri plnom úspechu žalovanej dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý spočíva v náročnejšej kauze, v ktorej tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd aplikoval viacero právnych predpisov.“* Sťažovateľ zhodnotil, že *„základnou*

zásadou pri náhrade trov konania je zásada zodpovednosti za výsledok sporu. V princípe znamená, že strana, ktorá mala v spore plný úspech, má právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov konania. Ustanovenie § 257 CSP je len modifikáciou tejto zásady, pričom zákon pre jeho aplikáciu požaduje, aby v konkrétnom prípade existovali dôvody hodné osobitného zreteľa.“.

5. Podľa názoru sťažovateľa „*krajský súd sa argumentačne nevyrovnal s použitím ustanovenia § 257 CSP pri výroku o trovách konania. Odôvodnenie existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa tvrdením, že súd zohľadnil aj pri plnom úspechu žalovanej (správne malo byť žalovaného v 1. rade) dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý spočíva v náročnejšej kauze, je absolútne nelogické.“. Sťažovateľ zhodnotil, že „v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré súd mal rozhodnúť o tom, že žalovanému v 1. rade náhradu trov konania nepriznáva. O neexistencii dôvodov hodných osobitného zreteľa svedčí aj fakt, že žalovaným v 2. - 5. rade krajský súd náhradu trov konania voči žalobcovi priznal. Takýto postup a rozhodnutie krajského súdu, ktorým žalovaným v 2. - 5. rade priznal náhradu trov konania a nepriznal ich len žalovanému v 1. rade, možno jednoznačne považovať za diskriminačný a ničím nepodložený.“.*

6. V nadväznosti na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vo veci samej takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 5Co/563/2016 zo dňa 06.09.2017 v časti, v ktorej zmenil uznesenie súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade tak, že náhradu trov nepriznal, porušené boli.

2. Uznesenie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn.: 5Co/563/2016 zo dňa 06.09.2017 v časti, v ktorej zmenil uznesenie súdu prvej inštancie vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade tak, že náhradu trov nepriznal, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

3. *Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 5.000 €, ktoré je Krajský súd v Košiciach povinný vyplatiť sťažovateľovi do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.*

4. *Krajský súd v Košiciach je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v sume 374,81 € na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Danice Holováčovej, advokátky, a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“*

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

9. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto

možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

11. Ústavný súd považuje rozhodovanie všeobecného súdu o trovách konania za integrálnu súčasť civilného procesu a je zásadne výsadou všeobecného súdu. V rámci tohto rozhodovania však v zásade ide vždy o aplikáciu jednoduchého práva, takže ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba celkom výnimočne, a to v prípadoch, ak samotné rozhodnutie všeobecného súdu je takým excesom z požiadaviek kladených na spravodlivý proces alebo ide o také extrémne vybočenie z princípu spravodlivosti, že je spôsobilé zasiahnuť do ústavnoprávnej roviny, a teda i do práv účastníka konania, ktorý podal ústavnému súdu sťažnosť. Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení aplikovateľného právneho predpisu,

ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (m. m. I. ÚS 40/2012, II. ÚS 364/2014, II. ÚS 64/09, III. ÚS 92/09, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 153/2016, II. ÚS 357/2016, II. ÚS 681/2016).

12. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil v skutkových a právnych záveroch napadnutého uznesenia krajského súdu nič ústavne nekonformné, čo by nasvedčovalo jeho arbitrárnosti alebo ústavnej neakceptovateľnosti. V rámci rozhodovania o otázke priznania náhrady trov konania krajský súd uplatnil zákonom poskytovaný priestor na uváženie o možnosti aplikácie § 257 Civilného sporového poriadku, do ktorého ústavný súd nie je zásadne oprávnený vstupovať a nahradzovať prijaté právne závery krajského súdu.

13. Ústavný súd zároveň poukazuje aj na výšku predmetu „sporu“, t. j. nepriznaných trov konania v sume 364,99 €. V tejto súvislosti totiž už viackrát formuloval právny názor, podľa ktorého ak platná a účinná právna úprava vylučuje u bagatelných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagatelnú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľovi len v celkom výnimočných prípadoch, a to v prípade, ak sťažnosť signalizuje, že k zásahu do základných práv alebo slobôd došlo v mimoriadne závažnom rozsahu (m. m. IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, II. ÚS 757/2014).

14. V aktuálnej právnej úprave Civilného sporového poriadku je v § 422 zavedené kritérium hodnoty sporu, tzv. bagatelný cenús. Táto skutočnosť predstavuje vo sfére všeobecného súdnictva zákonný dôvod na odmietnutie dovolania z dôvodu neprípustnosti vzhľadom na to, že ide o sumu bagatelnú. Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa sťažnosťou domáha ústavnej ochrany v konaní o sumu, ktorá je zjavne bagatelná, ústavný súd na základe dosiaľ uvedeného pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že vo veci sťažovateľa nie sú podľa jeho doterajšej judikatúry splnené podmienky na poskytnutie ústavnej ochrany.

15. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

16. Z dôvodu odmietnutia sťažnosti sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa (najmä návrhom na zrušenie napadnutého uznesenia a priznanie finančného zadosťučinenia) nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2017